

ਰੋਲ ਨੰਬਰ

--	--	--	--	--	--	--

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ 3 ਪੰਨੇ ਹਨ ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ ।
- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ।
- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ (ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ) ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ ।
- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਲਈ 15 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਸਵੇਰੇ 10.15 ਵਜੇ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ । 10.15 ਵਜੇ ਤੋਂ 10.30 ਵਜੇ ਤਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਹ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਗੇ ।
- Please check that this question paper contains 3 printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 8 questions.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

ਸੰਗੀਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ (ਗਾਯਨ)
(ਸਿਧਾਂਤਕ)
(ਪੰਜਾਬੀ ਉਲਥਾ)

MUSIC HINDUSTANI (Vocal)
(Theory)
(Punjabi Version)

ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ : 3 ਘੰਟੇ

Time allowed : 3 hours

ਪੂਰਨ ਅੰਕ : 30

Maximum Marks : 30

ਨੋਟ:

(i) ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

(ii) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ।

1. ਅਲੰਕਾਰ, ਵਰਣ ਅਤੇ ਕਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ । 6
2. ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਉਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ । 6
3. ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ । 6

ਜਾਂ

‘ਸੰਗੀਤ ਪਾਰਿਜਾਤ’ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂਤੀ ਅਤੇ ਸੂਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਉਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ ।

4. ਦੋ ਆਲਾਪਾਂ ਸਹਿਤ ਰਾਗ ਬਾਗੇਸ਼ਰੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ । 6

ਜਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਉਤੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਉਸਤਾਦ ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਖਾਂ

(ਅ) ਉਸਤਾਦ ਫੈਆਜ਼ ਖਾਂ

(ੲ) ਉਸਤਾਦ ਬੜੇ ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ ਖਾਂ

5. ਝਪਤਾਲ ਜਾਂ ਰੂਪਕ ਦਾ ਠੇਕਾ ਉਸਦੀ ਦੁਗੁਨ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ । 6
6. ਆਪਣੇ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚਲੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਰਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਦਰੁੱਤ ਖਿਆਲ ਸੂਰ ਲਿਖੀ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ । 6

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦਾ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ 25 – 25 ਸ਼੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੋ : 6

(ੳ) ਗੁ ਮ ਧ ਨੀ ਧ ਮ

(ਅ) ਗੁ ਮ ਧੁ ਨੀ ਧੁ ਮ

8. ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 6

ਜਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ **ਕੋਈ ਦੋ** ਉਤੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ :

ਵਰਣ, ਮੂਰਛਨਾ, ਆਲਾਪ, ਮੀਂਡ